

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز

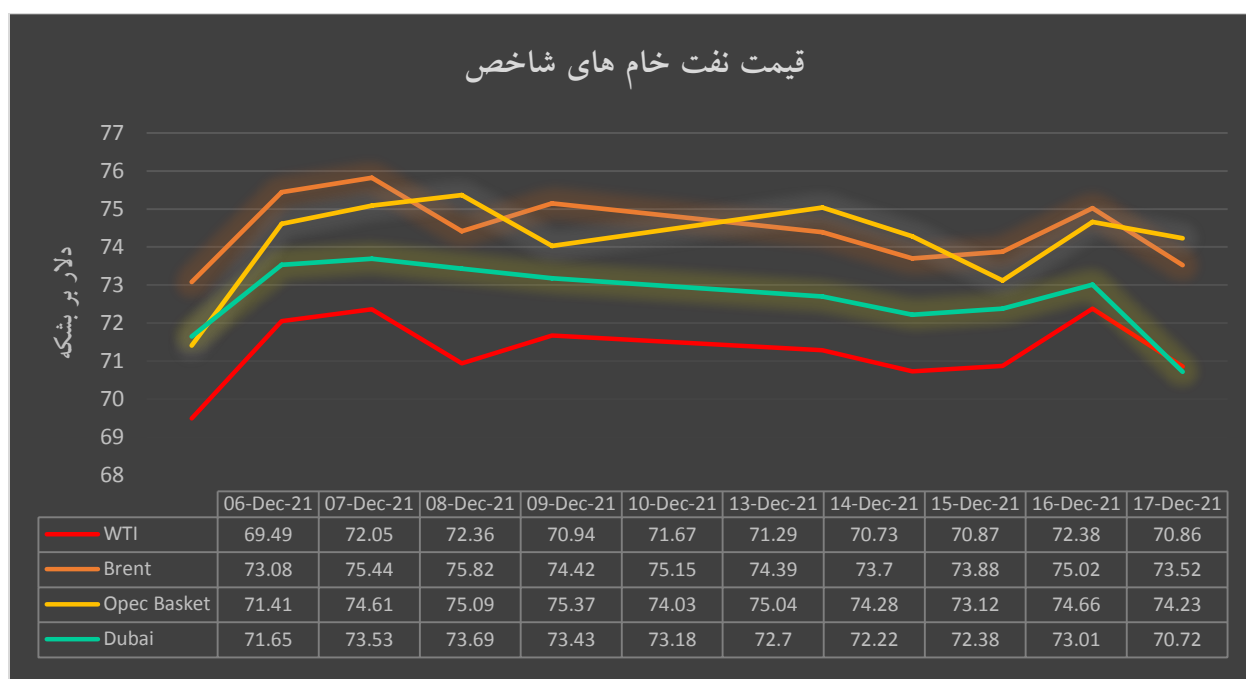
۱۷ دسامبر ۲۰۲۱

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، قیمت نفت خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز با افزایش موارد ابتلا به نوع اومیکرون و ویروس کرونا و تشدید نگرانی در خصوص تقاضای سوخت به علت اعمال مجدد محدودیت‌ها، افزایش تولید نفت اوپک، افزایش تعداد دکل‌های حفاری نفت و تقویت ارزش دلار کاهش یافت. بدین ترتیب متوسط قیمت نفت خام-های وست تگزاس، برنت، سبد اوپک و دبی نسبت به هفته قبل به میزان ۰/۶۲، ۰/۴۲، ۱/۴۷ و ۱/۶۷ درصد کاهش یافت.

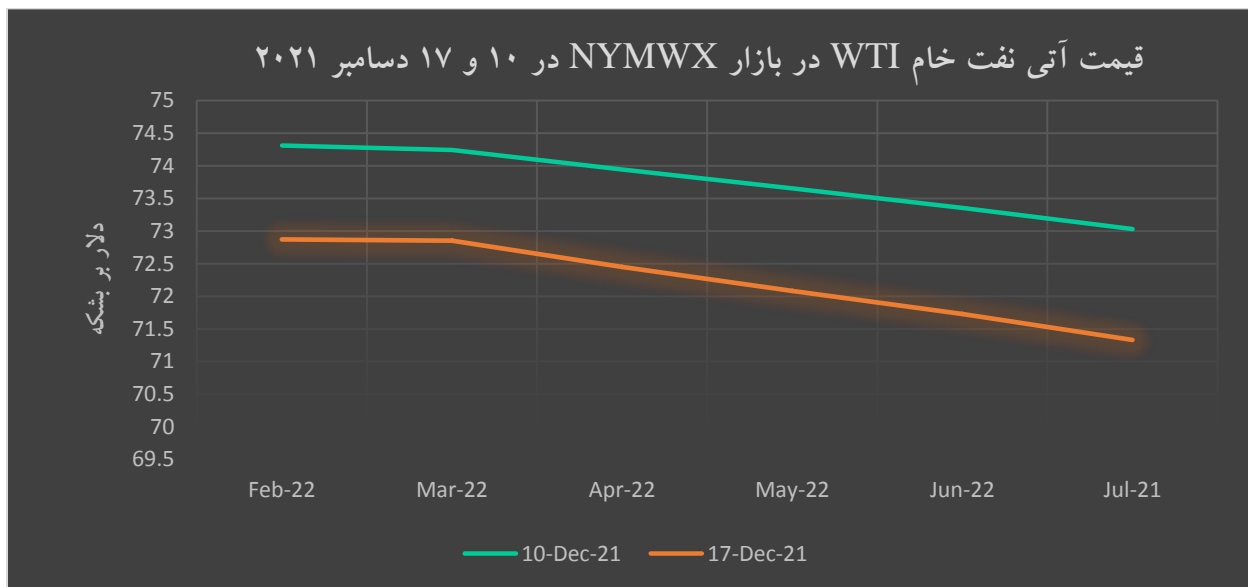
Source: oilprice, OPEC

در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، ساختار بازارها در وضعیت بکواردیشن^۱ قرار داشت و اختلاف قیمت‌ها به میزان زیادی نسبت به هفته‌های اخیر کاهش پیدا کرده که حاکی از تغییر وضعیت بازار است. در ۱۰ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۴/۳۱ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۰/۶۶ دلار بر

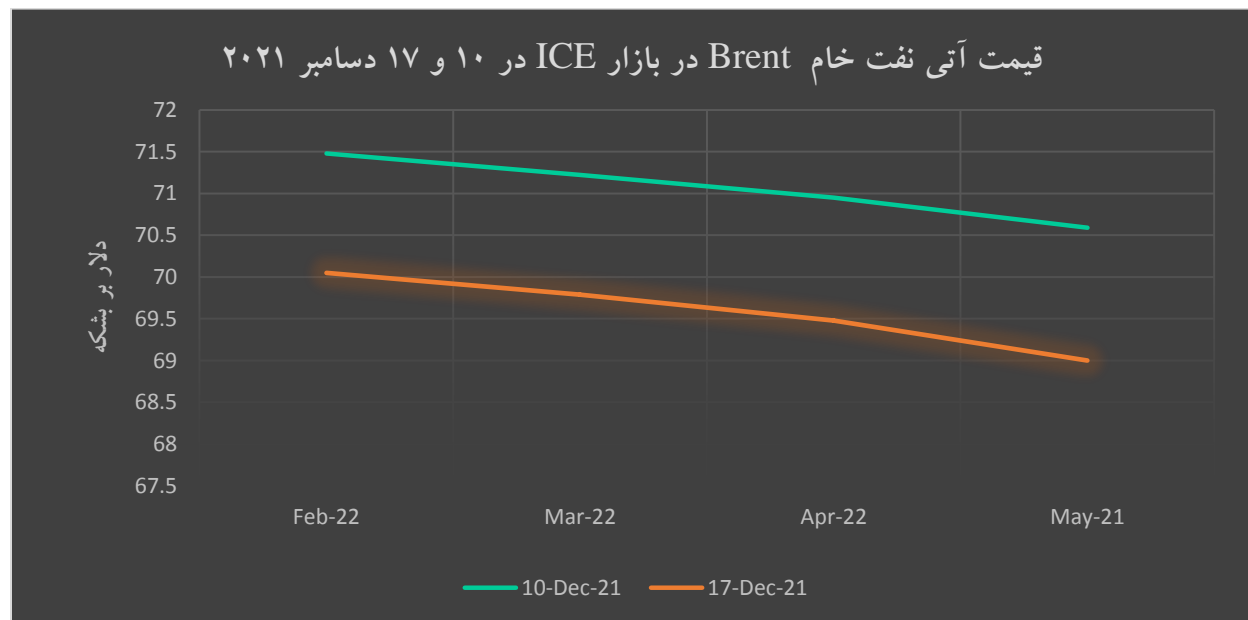
^۱ بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

بشکه، بالاتر بود. در بازار نایمکس در ۱۷ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۰/۰۵ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم-می ۲۰۲۲- به میزان ۱/۰۵ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در بازار آیس (ICE) در ۱۰ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۱/۶۷ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۰/۷۲ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۱۷ دسامبر، قیمت قراردادهای ماه اول ۷۲/۸۷ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم-می ۲۰۲۲- به میزان ۰/۷۹ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

Source: CME, 2021

Source: ICE, 2021

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۲ سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، ۴/۷ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۲۳/۶ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۱۴۸ هزار بشکه در روز افزایش به ۱۵,۸۱۸ هزار بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها^۳ نسبت به هفته گذشته نیز با ۰/۳ واحد درصد افزایش به ۸۹/۵ درصد رسید. (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، تعداد دکلهای حفاری نفت آمریکا ۴ دستگاه افزایش و مجموع دکلهای آمریکا به ۵۷۹ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱		تغییرات هفتگی
	هفته منتهی به ۱۷ دسامبر ۲۰۲۱	هفته منتهی به ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱	
-۴/۷	۴۲۳/۶	۴۲۸/۳	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
۵/۵	۲۲۴/۱	۲۱۸/۶	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
۰/۳	۸۹/۵	۸۹/۲	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
۱۴۸	۱۵,۸۱۸	۱۵,۶۷۰	خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)
-۷۶۶	۲,۸۷۹	۳,۶۴۵	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)
۴۸۷	۳,۳۱۵	۲,۸۲۸	خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)

Source: U.S. Energy Information Administration, December 22, 2021

جدول (۲): تعداد دکلهای حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱		تغییرات هفتگی
	هفته منتهی به ۱۷ دسامبر ۲۰۲۱	هفته منتهی به ۱۰ دسامبر ۲۰۲۱	
			آمریکا
۴	۴۷۵	۴۷۱	تعداد دکلهای نفتی
-۱	۱۰۴	۱۰۵	تعداد دکلهای گازی
۳	۵۷۹	۵۷۶	مجموع تعداد دکلهای آمریکا
			کانادا
۴	۱۱۶	۱۱۲	تعداد دکلهای نفتی
-۱۳	۵۲	۶۵	تعداد دکلهای گازی
-۹	۱۶۸	۱۷۷	مجموع تعداد دکلهای کانادا

Source: Baker Hughes, December 2021

^۲. U.S Energy Information Administration, December 22, 2021

^۳. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

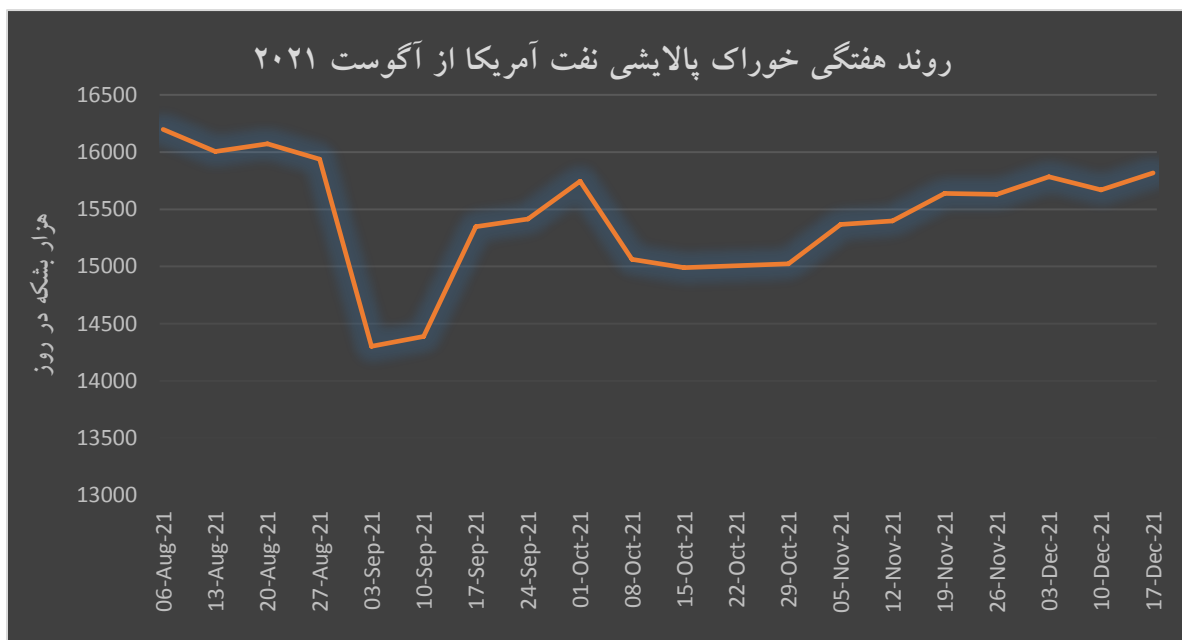

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر ۲۰۲۱:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

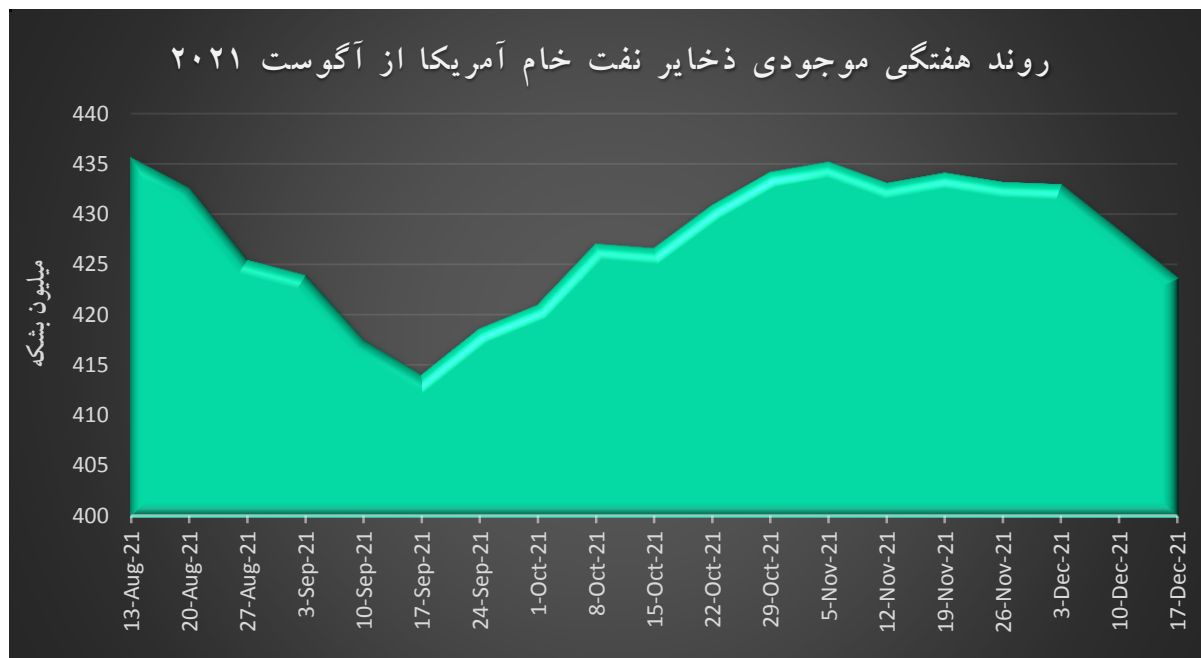
۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- افزایش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۱۴۸ هزار بشکه در روز افزایش یافته و به ۱۵,۸۱۸ هزار بشکه در روز رسید که به میزان ۱,۸۰۴ هزار بشکه در روز (معادل ۱۲/۹ درصد) بیشتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

Source: U.S. Energy Information Administration, December 22, 2021

- کاهش سطح ذخیره‌سازی نفت خام: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، موجودی ذخایر نفت خام این کشور ۴/۷ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۴۲۳/۶ میلیون بشکه رسید و به میزان ۷۲/۹ میلیون بشکه (معادل ۱۵/۱۹ درصد) کمتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد. در حالی که، موجودی ذخایر میان تقطیر که شامل گازوئیل و نفت کوره است در هفته گذشته ۰/۴ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۱۲۴/۲ میلیون بشکه رسید و ذخایر بنزین نیز ۵/۵ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۲۲۴/۱ میلیون بشکه رسید.

Source: U.S. Energy Information Administration, December 22, 2021

- افزایش میزان پالایش نفت خام چین:** در پی افزایش ظرفیت پالایشگاه‌های چین برای اطمینان از عرضه کافی گازوئیل، برای اولین بار در پنج ماه گذشته، ظرفیت فرآوری نفت خام این کشور در نوامبر نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش یافت. بر اساس داده‌های اداره ملی آمار NBS این کشور در ماه گذشته ۵۹/۶۴ میلیون تن نفت خام فرآوری کرده است که مصرف روزانه آن در حدود ۱/۹۹ میلیون تن (۱۴/۵۱ میلیون بشکه) است که افزایشی ۲/۲ درصدی نسبت به ماه مشابه در سال ۲۰۲۰ و همچنین رشد ۵/۵ درصدی نسبت به دو سال قبل را نشان می‌دهد؛ علی‌رغم آنکه در ماه اکتبر نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۳ درصدی داشته است. این افزایش در بحبوحه کمبود عرضه دیزل رخ داد و به چهار ماه کاهش متوالی سال به سال پایان داد. در مقایسه با ماه گذشته، مصرف روزانه در نوامبر ۵/۵۳ درصد افزایش یافت. برخی از پالایشگاه‌ها در ماه اکتبر شروع به افزایش میزان فرآوری نفت خام خود کردند تا محدودیت عرضه گازوئیل را کاهش دهند، درحالی که عرضه هم‌چنان محدود بود، در نوامبر این میزان را افزایش دادند. داده‌های NBS بیانگر آن است که چین در ۱۱ ماه اول سال ۲۰۲۱، مقدار ۶۴۴/۷۹ میلیون تن نفت خام فرآوری کرده است که افزایش ۴/۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال ۲۰۲۰ و افزایش ۸/۲ درصدی نسبت به ماه‌های مشابه در سال ۲۰۱۹ داشته است.^۴
- کاهش تولید نفت نیجریه:** براساس گزارشات ماهانه اوپک، تولید نفت خام نیجریه با ۱۳ درصد کاهش سالانه از ۱/۵۴ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۷ به ۱/۳۴۶ میلیون بشکه در اکتبر سال ۲۰۲۱ رسیده است. این رقم

^۴ National Bureau of Statistics of China, December 15, 2021

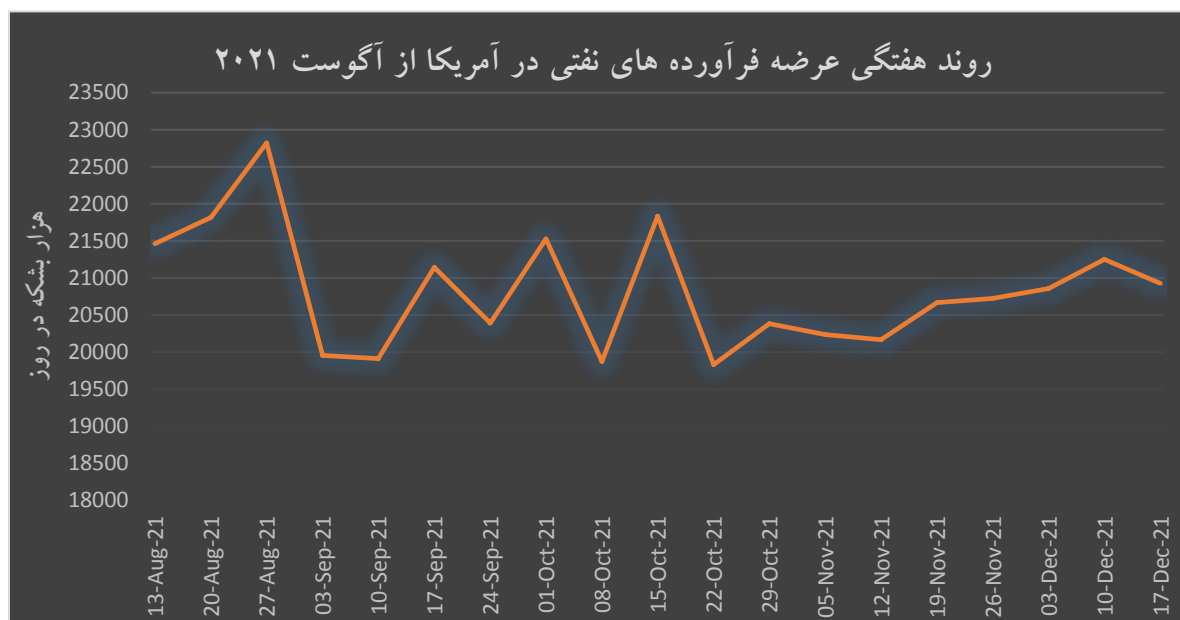
کاندنسیت تولیدی روزانه که رقمی ما بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه در روز می‌باشد را شامل نمی‌شود. گزارشات نشان می‌دهند که بیشترین میزان تولید نفت خام نیجریه به میزان ۱/۴۲۹ میلیون بشکه در روز در مارس ۲۰۲۱ می‌باشد در حالیکه در سال ۲۰۱۷ میزان تولید ۱/۲۶۹ میلیون بشکه در روز بوده است.^۵

۲- عوامل تضعیف کننده قیمت نفت:

- افزایش موارد ابتلا به نوع اومیکرون و ویروس کرونا و تشدید نگرانی در خصوص تقاضای سوخت: بهای نفت در معاملات فیوچرز، با افزایش نگرانی‌ها در خصوص تقاضا و تردیدهای جدید ایجاد شده در مورد گونه جهش یافته ویروس کرونا، اومیکرون، پس از اینکه آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد که این نوع ویروس می‌تواند به بهبود تقاضای جهانی آسیب وارد کند، شاهد کاهش بود. طبق گزارش ماهانه آژانس بین‌المللی انرژی انتظار می‌رود افزایش موارد جدید ویروس کرونا به طور موقت روند بهبود تقاضای جهانی نفت را که در حال حاضر به کندی صورت می‌پذیرد، کندتر کند. آژانس پیش‌بینی خود را برای تقاضای نفت در سال جاری و سال آینده به میزان ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش داد، که بیشتر به دلیل اثرات مورد انتظار از محدودیت‌های جدید اعمال شده برای سفر است. دولت‌های سراسر جهان، از جمله بریتانیا و نروژ، محدودیت‌های خود را برای جلوگیری از گسترش این نوع ویروس تشدید کرده‌اند.^۶
- کاهش تقاضای نفت آمریکا: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، به میزان ۳۲۲ هزار بشکه در روز کاهش یافته و به ۲۰,۹۲۸ هزار بشکه در روز رسید. در این میان، عرضه فرآورده‌های میان‌تقطیر هم‌چون گازوئیل و نفت کوره نسبت به هفته گذشته به میزان ۱۴۲ هزار بشکه در روز و عرضه بنزین به میزان ۸۷ هزار بشکه در روز و عرضه سایر فرآورده‌ها به میزان ۹۶ هزار بشکه در روز کاهش یافت.

⁵. Reuters, December 13, 2021

⁶. International Energy Agency, December 17, 2021

Source: U.S. Energy Information Administration, December 22, 2021

- افزایش تولید نفت خام:** اوپک پلاس که شامل اوپک و سایر تولیدکنندگان از جمله روسیه است، پس از کاهش شدید تولید در سال گذشته، قصد دارد عرضه نفت را هر ماه ۴۰۰ هزار بشکه در روز افزایش دهد. در آمریکا نیز بر اساس پیش‌بینی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، انتظار می‌رود که تولید در بزرگترین حوضه شیل این کشور در ماه ژانویه به یک رکورد جدید افزایش یابد. انتظار می‌رود که تولید نفت خام در حوضچه نفتی پرمین این کشور در ماه ژانویه از بالاترین سطح قبل از همه‌گیری نیز فراتر رود. هم‌چنین پیش‌بینی می‌شود منابع نفتی از این حوزه که در غرب تگزاس و نیومکزیکو قرار دارد، در ماه دسامبر به ۴/۹۶ میلیون بشکه در روز می‌رسد. رکورد کنونی ۴/۹۱ میلیون بشکه در روز در ماه مارس ۲۰۲۰ ثبت شده است. لازم به ذکر است تولید نفت خام پرمین از تولید هر یک از اعضاء اوپک به جز عربستان بیشتر است و این امر بر اهمیت آن در ایجاد تعادل در بازار جهانی نفت می‌افزاید. هزینه‌های تولید پایین، این حوزه را برای حفاری‌ها جذاب‌تر می‌کند.^۷

طبق گزارش Rystad Energy، تولیدکنندگان نفت شیل آمریکا هزینه‌های سرمایه‌ای خود را نزدیک به ۲۰ درصد افزایش داده‌اند که پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۲ به ۸۳/۴ میلیارد دلار در سال برسد که این میزان بالاترین سطح از زمان شروع همه‌گیری است.^۸
- افزایش تعداد دکل‌های نفت آمریکا:** به گزارش شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز، شرکت‌های انرژی ایالات متحده در هفته گذشته تعداد دکل‌های نفت و گاز طبیعی را با توجه به کاهش قیمت نفت افزایش دادند. بیکر

^۷ U.S. Energy Information Administration, December 2021

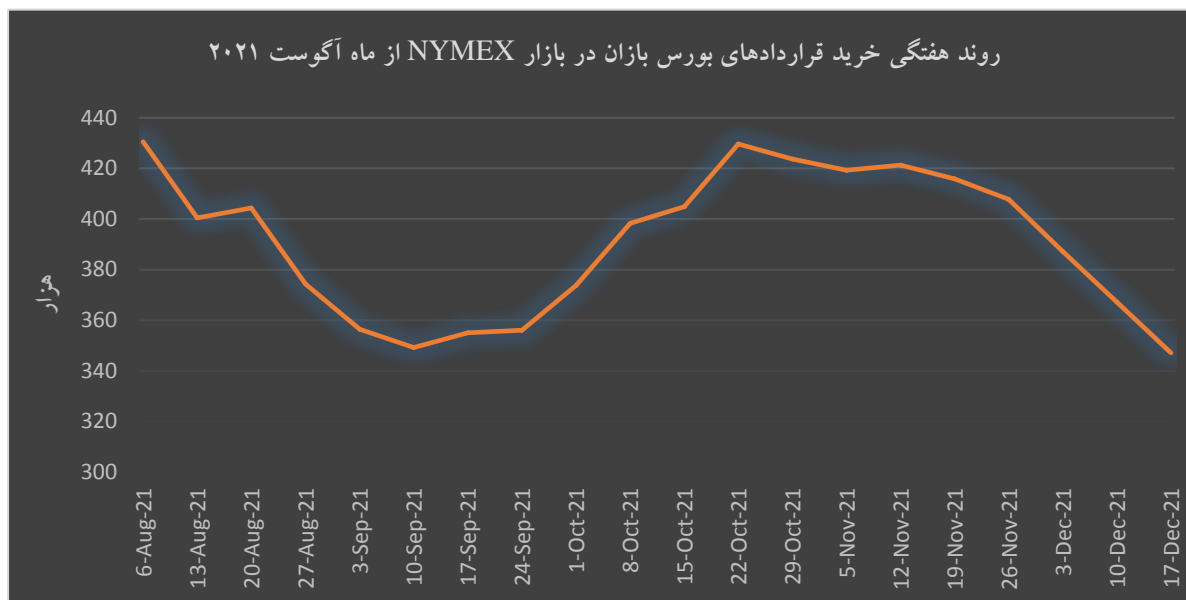
^۸ Rystad Energy, December 2021

هیوز در گزارش خود در روز جمعه اعلام کرد که تعداد دکل‌های حفاری نفت و گاز ایالات متحده، که شاخص اولیه تولید آتی هستند، در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر به ۵۷۹ دستگاه افزایش یافت. تعداد دکل‌های نفتی ایالات متحده در این هفته به ۴۷۵ دستگاه رسید. این در حالی است که تولید نفت در آمریکا نیز به ۱۱/۷ میلیون بشکه در روز افزایش یافت.

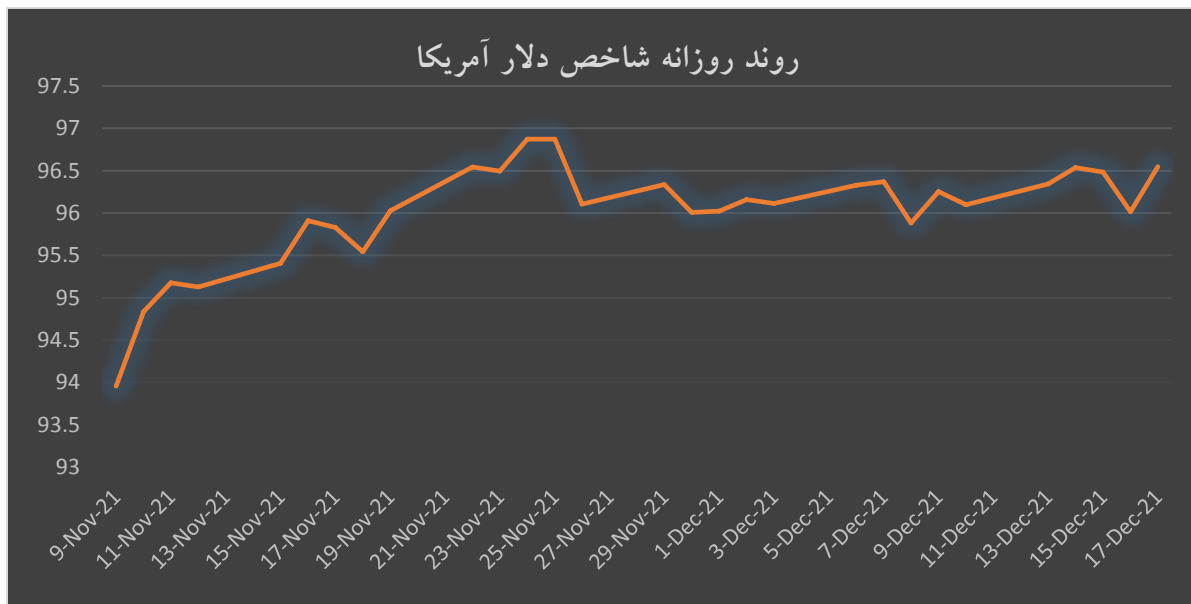
- **افزایش تولید نفت و گاز در میدان نفتی چین:** میدان نفتی تاریم (TARIM) شرکت ملی نفت چین، CNPC، که تولیدکننده پیشرو نفت و گاز در چین محسوب می‌گردد، در طی سال جاری بیش از ۳۰ میلیون تن معادل نفت و گاز تولید کرده است. این رقم شامل بیش از ۶ میلیون تن نفت و ۳۰ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی است که در مقایسه با ۹۲۰ هزار تن معادل نفت و گاز حدود مشابه سال قبل افزایش یافته است. میدان نفتی تاریم در منطقه شین جیانگ اویغور در شمال غربی چین واقع شده است که میدان نفتی اصلی در چین است. براساس اظهارات شرکت میادین نفتی تاریم وابسته به CNPC این شرکت طی ۳۰ سال گذشته، ۳۲ میدان نفتی و گازی با مجموع بیش از ۴۴۰ میلیون تن ظرفیت تولید را توسعه داده است. این میدان نفتی به عنوان منبع مهم گاز طبیعی خط لوله گاز غرب به شرق کشور در سال جاری بیش از ۲۸/۳ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی را به خطوط لوله و مناطق اطراف آن در جنوب شین صیانگ ارسال کرده است. طبق برنامه توسعه شرکت میدان نفتی تاریم احتمالاً تولید نفت و گاز خود را تا سال ۲۰۲۵ به ۴۰ میلیون تن و تا سال ۲۰۳۵ به ۵۰ میلیون تن افزایش خواهد داد.^۹
- **کاهش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس:** در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان با کاهش ۲۰۱۰۰ قرارداد نسبت به هفته قبل، به ۳۴۷,۱۰۰ قرارداد رسید.

^۹. CNPC, Reuters, December 14, 2021

Source: Investing, December 17, 2021

- تقویت ارزش دلار: در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر، متوسط شاخص دلار، با افزایش ۰/۲ درصدی نسبت به هفته گذشته به ۹۶/۳۸ رسید.

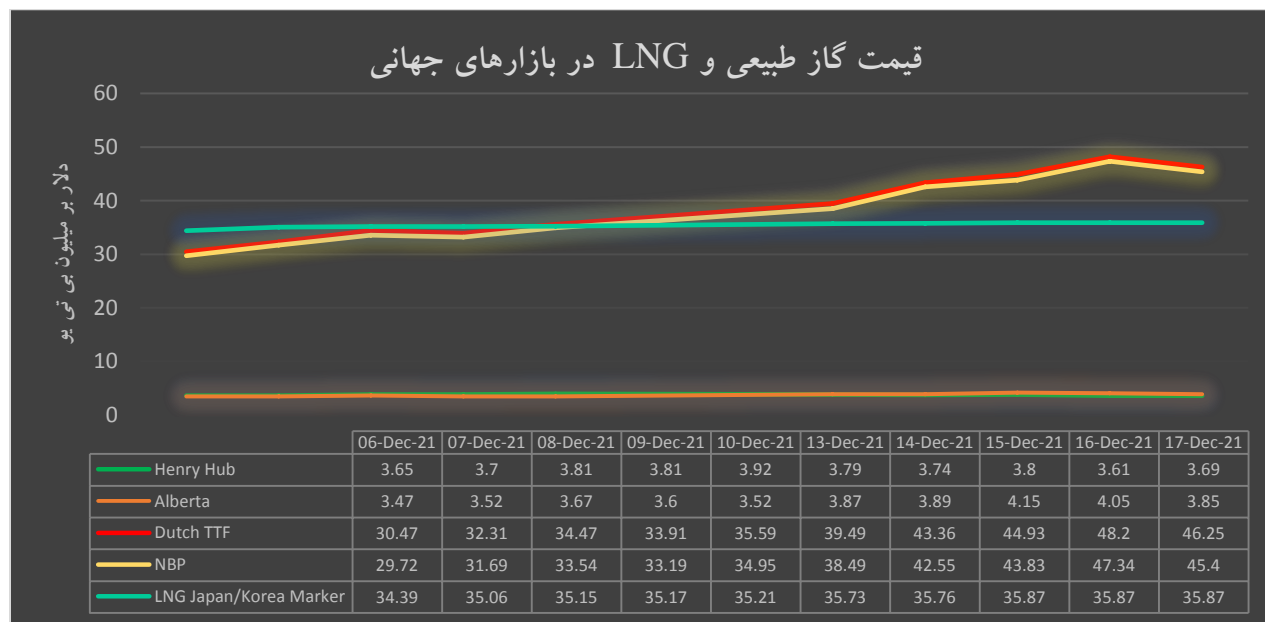
Source: Investing, December 17, 2021

تمولات بازار گاز

روند قیمت‌ها:

در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تک‌محموله‌های LNG با وجود عدم ورود تقاضاهای جدید خرید از سوی کشورهای مهم مصرف‌کننده چین و ژاپن، تحت تأثیر افزایش قیمت گاز در بازارهای اصلی منطقه اروپا افزایش یافت. با این حال تفاوت زیاد بین قیمت‌های پیشنهادی خرید و فروش منجر به کاهش فعالیت معامله‌گران در بازار شده است. با وجود وفور عرضه تک‌محموله‌ها برای تحویل به مقصد شمال شرق آسیا، فروشندگان همگام با افزایش قیمت گاز در بازار TTF هلند، اقدام به افزایش قیمت پیشنهادی خود برای تحویل تک‌محموله‌ها به این منطقه کرده‌اند. این امر در شرایطی به وقوع پیوسته است که بسیاری از عرضه‌کنندگان با منابع متنوع و بنگاه‌های تجاری شامل BP، Shell و Trafigura، محموله‌هایی برای فروش و تحویل برای ماه‌های ژانویه و فوریه ۲۰۲۲ در اختیار دارند. طبق اظهارات معامله‌گران تقاضای پایین مصرف‌کنندگان در منطقه شمال شرق آسیا و عرضه قابل توجه محموله‌های جدید باعث خواهد شد تا قیمت گاز در بازار TTF هلند در سطح بالاتری از منطقه آسیا قرار گیرد. در صورت تداوم ضعف تقاضا در منطقه شمال شرق آسیا، فاصله قیمتی تک‌محموله‌ها در این بازار نسبت به قیمت گاز در بازار TTF هلند افزایش خواهد یافت و در سطح پائین تری قرار خواهند گرفت.

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

در بازار گاز اروپا شاخص قیمت TTF هلند به دلیل جریان انتقال گاز از روسیه و کاهش دمای هوا در اغلب کشورهای مهم مصرف کننده منطقه افزایش یافته است. با این حال عدم اطمینان از زمان عملیاتی شدن خطلوله نورد استریم ۲ و تنش‌های بین روسیه و اوکراین و احتمال اقدام نظامی روسیه در اوکراین را می‌توان از عوامل مهم جهش قیمت گاز در بازارهای اصلی منطقه اروپا برشمرد.^{۱۰}

در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، قیمت گاز در هفته منتهی به ۱۷ دسامبر کاهش یافت و به ۳/۶۹ دلار در میلیون بی تی یو رسید. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۰۹ درصد افزایش یافت و به ۱۰۰/۴ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته تغییری نکرد و در سطح ۹۵/۴ میلیارد فوت مکعب در روز باقی ماند. متوسط خالص واردات گاز از کانادا تغییر نیافت و در سطح ۴/۸ میلیارد فوت مکعب باقی ماند.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته در همان سطح ۰/۴ درصد باقی ماند. مصرف گاز در بخش خانگی، تجاری به میزان ۳/۰۶ درصد، مصرف در بخش صنعت به ۰/۴۱ درصد کاهش یافت و به ۲۳/۹ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. مصرف گاز طبیعی برای تولید برق در سطح ۲/۵ درصد باقی ماند.^{۱۱}

¹⁰. Argus LNG Daily, December 2021

¹¹. U.S Energy Information Administration, December 22, 2021

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products ,some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2021 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>